

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 13 d' Octubre de 1898

Núm. 3.722

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
En provincias trimestre.	3'50
Extranjer y Ultramar.	7
Anuncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TÓS

La que paga més contribució de la província.

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpiñà

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons de diferents formas y classes, creus, pensaments, y altres objectes artístichs que en lo dia dels morts, selen colocalse sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletres brodadas, pintadas, y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

Nota.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

Certamen literari-musical

DE LA SOC'ETAT CORAL

«LA BARRETINA CATALANA»

Aquesta Societat Coral convida á tots los poetas y músichs de Catalunya que vulgan concorre á la noble lluyta ab que 'ls brinda ab motiu del XVIII aniversari de sa fundació que celebrará lo dia 3 de Desembre prop vinent, y quals premis y temas que presenta pera dit Certamen son los següents:

LITERATURA

I «Flor natural», oferta per la Societat, que s' concedirá al autor de la millor poesia lírica y d' assumpto amorós, essent preferida ab igualtat de circumstancias la que s'ia més apropiada pera posarse en música. Lo poeta vencedor, com de costum, podrá elegir «Reyna de la Festa», la que repartirá 'ls premis als demés que 'n resultin guanyadors.

II «Un artístich pergami» contenint lo diploma á favor del agraciado ab alegorias de las más cantadas d' en Clavé, que ofera poesia patriótica; y també, en agüer de mérits, se concedirá á la que tinga més condicions pera constituir l' «Himne de Catalunya».

III «Una agulla d' or», pera corbata, oferta per varis socis al autor de la millor poesia humorística.

MÚSICA

IV «Una alegoria de la música», treballada en plata, que ofereix la Societat al autor de la més inspirada composició musical á quatre veus y petita orquesta, que sia de no molt difícil execució, propia pera cantarla las societats corals, sobre «La Barretina Catalana», que s' troba en lo «Llibre de la Pátria», plana 184, de la que 'n publiquem tres estrofes en lo present Cartell.

V «Un objecte d' art», ofert per varis Socis Honoraris, al autor de la millor composició coral á veus solas, també de fácil execució y concretada á la lletra qual estrofa primera y tornada es la que pot venres ab lo titol de «La Barretina», publicada també en lo «Llibre de la Pátria», plana 191.

VI «Una ploma de plata» ab la inscripció corresponent, que ofereix la societat «La Constancia», al autor de la mes inspirada y fresca cansó de carácter popular, qual lletra ja sia inédita ó publicada, se deix á elecció del compositor.

CONDICIONS

- 1.ª Tots los treballs denhen esser en catalá.
- 2.ª Se concedirán si 'ls Jurats ho creuhen convenient, accésits á las composicions que s' ho mereixin.
- 3.ª Tant los premis com los accésits tindrán lo corresponent Diploma.
- 4.ª Un cop publicat lo fallo, al autor de la «Flor natural» se li suplica se dongui á conéixer al President de la Societat pera 'ls efectes de Festa.
- 5.ª Totes las composicions deurán esser inéditas, escepte si s' vol la lletra de la cansó, y deurán enviarse per tot lo dia 5 de Novembre ab lo plech clos que contindrà 'l nom del autor, á D. Francisco Flos y Calcat, carrer de Sant Honorat, núm. 9, primer, qui, pera las composicions musicals lliurará 'l corresponent rebut pera que s' puguin retirar las que resultin sense premi ó accésit.
- 6.ª Totes composicions quedarán de propietat, durant un any, de «La Barretina Catalana».
- 7.ª Formen lo Jurat literari: D. Jasciato Torres y

Secció doctrinal

Com s' administra la justicia

A primera vista sembla que aném á fer una crítica general del procediment que avay s' emplea pera la administració de justicia; y no es pas aixó lo que 'ns pr'posém, únicament si lo posar de relieu, quin resultat pot donar en certs pobles lo que ells ne diuhen administració de justicia.

Compromisos d' amiatat, ens portaren no fá pas molts dias á tenir que assistir á un judici de faltas en un jutjat municipal d' un poble no gayre lluny d' aquesta ciutat y lo que del judici ne podia resultar se 'n pot judicar per la descripció següent:

L' entrada de casa la vila; á la dreta dos finestretas á la paret, á l' esquerra una petita porta y á son costat senyal d' haveni hagut altres dos finestretas iguals á las del davant. ¿Perque son aquestas oberturas? s' ens va acudir lo preguntar: per los cobradores de contribucions, fou la resposta; veu, avans eran en aquesta habitació del davant, mes com que era massa petita y no s' podia sortir per cap mes porta y aixó no convenia, y per lo tant se van traslladar á la que veu, posant allá lo Jutjat municipal.

Entrém al Jutjat y: quin espectacle mes trist! Una taula dessobre de la qual hi havia uns cuants paperots bruts, anuncis de específichs farmacèutichs, lámpara que qui sab lo temps no havia servit, ampolla ab poca tinta, arener sense arena, un paper xuclat y palillo ab plomilla, fent de cartera un número de «El Liberal», tot tan brut y plè de pols que s' codeixia que la llimpiesa feya mesos no existia, si may havia existit desde que s' entregaren tots aquells objectes per nous.—Assentat com un patriarca á la presidencia, un home vell ab barba blanca al istil de vell mariner, tenint á sa dreta altre home vell y sort com una tapia y á la esquerra un individu d' uns cinquanta anys de barba roja mal cuydada y ab una munió de draps sobre l' ull esquerra subjectats per una bena que donava lo tom per lo cap: tots tres ben tapats lo cap ab sas corresponents gorras.

Y llevantnos lo sombrero,—bon dia tinguém, di-guerem al entrar en quell temple de la justicia: mes

sense contestació de ningú, aixecá la cara lo senyor que estava assentat á la presidencia y

¿Qui es vosté? preguntá.

Fulano de Tal, advocat que junt ab los senyors venim pera lo judici de faltas que s' ha de celebrar.

Vosté, aquí no hi pot ser; en los judicis de faltas no s' admeten advocats ni á ningú mes que 'ls interessats.

¿Y vosté qui es?

Jo só lo senyor secretari.

Y resulta que 'l sort era lo Jutje y 'l guerxo lo Fiscal.

¿Que 'n devia quedar de satisfet lo Diputat á Corts que interposá sa influencia pera que s' fesin tals nombraments, quant aques os foren efectius y pogué contemplar sa obra...

Una ratxa de vent obra la porta y 'l senyor Jutje mana al Fiscal que hi posi l' escombra pera aguantarla.

L' egutzil no s' vegé per en lloch; digueren que 'n feya lo fill del Jutje: devia ser á l' antesala ó porta del carrer.

Y vetaquí que cuberta tota la autoritat y descoberts los demés, se comensa á discutir si lo tal advocat tenia dret ó nó á defensar als denunciats, lo secretari treu un plech de papers escrits que resultan ser los números de la Gaceta ó del Boletí Oficial ahont se vá publicar la ley de Enjudiciament Criminal y després de llegir y mes llegir, diu:

Nada; en aquesta ley no s' hi troba aixó; com es provisional.

Y 'l senyor Jutje (sort y ferret d' ofici); Suspench lo judici hasta un altre dia.

Sortim del local y un dels interessat [exclama:

Ves si sap lo senyor Francisco, (lo secretari), ha donat lliçons á un advocat.

No ha de saberne, respón l' altre, si hasta s' diu que vá inventar lo moviment continuu.

Sí; deu mil duros que hi vá perdre, en tot aquella colla de rodas que té.

Y hasta la próxima sessió.

V.

Reyató, President; D. Manel Rocamora y D. Francisco Flos y Calcat, Secretari.

Forman lo Jurat musical: D. Joseph Garcia Robles, President; D. Lluís Millet y D. Celestí Sadurní, Secretari.

Barcelona 15 da Setembre de 1898.—Lo President, Juli Brunet.—P. A. de la S.—Lo Secretari, Sebastià Trugas.

Lletra pera las composicions musicals

Premi IV

LA BARRETINA CATALANA

Dels camps de Salamina
pels almogàvers d' Aragó aplegada
un jorn la barretina
en cap de catalans s' aixecá honrada.

Recort d' antiga gloria
que canta 'l temporal y 'l mar anyora,
lo full es una historia
qu' en vá per esborra'l l' enveja plora.

No es pas de fins seda
ni de daurats cordons molt menys teixide;
lo ras y la verneda
habita so's de les ciutats fugida.

F. UBACH Y VINYETA.

Premi V

LA BARRETINA

Quan á Olot jo l' aprenia
mon ofici dava pler,
cada poble ahont floria
me semblava un claveller.
Mos clavells y roses veres
jo planti en eixes riberes,
eren jay! jardins les eres
y jo n' era 'l jardiner.

So barretinayre
de Prats de Molló;
me dinhen cantayre,
més no canto gayre,
més no canto, no.

J. VERDAGUER, PBRE.

Espigolant

Las noticias de la zona... hi ha hagut allí una revolució en lo Palau y ha sigut destituhit l' Emperador y tal volta també envenenat.

Lo partit nacional, contrari als extranjer, empró amich de la influencia russa s' ha desembrassat dels principals funcionaris de la situació anterior tallant caps á dret y á tort. Los consuls de las naciones han sigut insultats pel poble y algunas forsas russas, inglesas y alemanas han desembarcat.

¿Es aixó lo principi de la intervenció? Ben prompte se sabrá, perque las naciones com l' Inglaterra, Alemania, la Fransa y la Bélgica tenen allí grans interesos comercials pera defensar y aquestas naciones no toleran MAY, que las sevas empresas mercantils se trobin abandonadas.

Aquí fins are ha estat al revés; mentres s' han pogut enviar empleats á las colonias s' havían de defensar hasta dar la última gota de sangre y la última peseta. Fins hi ha hagut polítics que han acusat á aquestos interesos comercials d' haver perdut á las colonias, quan tothom sap que qui mes ha ajudat á la seva pérdua han sigut los empleats de tota mena, ab las sevas prevaricacions.

Nosaltres, ó millor dit l' Espanya, ja no compta pera res en aquella part de mon y fins algunas entitats han demanat que ni sisquera s' defensessin los drets que encare poden sostindres á Filipinas.

Es clar, si aquell imperi ha de ser un altre cementiri d' espanyols y ensemps un altre conreu d' empleats corromputs, val més anarsen per sempre y plegar la tercera part de la producció fabril catalana que tenia allí la seva sortida conquistada desde fa pochs anys. Empró si aquí han de mudar las cosas, y aquellas colonias poden guardarse sense enviarhi cap castellá, devém recordarnos de que nostra regió hi té interesos cuantiosos que defensar y que devém pendre exemple de lo que fan las otras naciones ab la Xina.

Y en aquestos dolorosos temps una altra amargura se 'ns prepara: Marruecos també s' veu exposat á un dalta baix, puig se diu que está gravement malalt lo Sultá.

Aquells periódichs que deyan que la conquista y possessió d' América havia sigut un paréntesis en la nostra historia, que 'ns havia desviat de la política que

s' devia seguir á l' Africa y senyalavan á la esperansa aquell continent madur pera esser fet á trossos y aquell Imperi com una finca que ab lo temps devia pervindre poden prepararse á mirar com aquella cuestió s' arregla també sense 'l concurs d' Espanya.

¿Qué hi ha creat Espanya á Marruecos? ¿quines companyias mercantils s' han format pera explotar aquell país? ¿ha sollicitat algú per ventura del Sultá un ferro-carril ó be alguna obra pública? Donchs encare que las fronteras boy se toquin, no teninhi interesos mercantils pera defensar, las otras naciones serán las que arreglin aquells assumptos.

Tantsols la Companyia Trassatlántica es la que ha fet alguna cosa pera fomentar lo tráfeh ab Tànger creant un servey marítim entre Cádiz y Tànger per medi del «Joaquín de Fiélago», que es un magnífich vapor; empró ni de Catalunya ni d' otras regions té cap importancia lo que s' envia á Tànger.

Desenganyinse, mentres dongui lo paper del Estat lo set ó vuyt per cent de renda no s' trobará ningú que s' arrisqui ab empreses colonials.

Havém de contentarnos donchs en cultivar nuestro pequeño jardín ¡pobre jardí d' escardots que ja anomenan per l' estranger la Turquía del Occident!

CRÓNICA

Ab aquest número repartim á nostres lectors la exposició que l' Excm. Ajuntament d' aquesta ciutat envia á la Excm. Diputació Provincial de Barcelona, al apoyo de la petició al Govern de la creació de la Diputació única en Catalunya; acompañada d' una excitació que nostre diari fa als demás Municipis y entitats, pera que fentse càrrech de la bondat de tal petició se procuri apoyarla.

Aquesta setmana los pastissers d' aquesta ciutat han aumentat lo pá 40 céntims la arroba que ara la comptan á 10 kilos.

A més de cinquanta ascendeix lo número de noys que s' han matriculat en la escola del senyor Laguna pera assistir á la classe d' adults que dona á la nit y segurament aquesta mateixa setmana haurá de pendre igual mida que pera 'ls que concorren á las classes de

A causa de no haverse reunit prou número de senyors regidors, ahir al mitj-dia l' Excm. Ajuntament no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria.

La prèvia censura que s' allarga més que cap malaltia crónica, ahir va tenir á be lo tatar dos ratillas del nostre editorial del mateix dia, «La filoxera».

Les frases més substancials de tot escrit, ab la implantació d' aquesta... (deixémho corre) se quedan entre 'ls caixistas, censor y nosaltres.

La escola pública de noys instalada á la plassa de Catalunya que corre á càrrech del entés professor don Sixte Laguna, desde avuy no admeterá cap més noy per ser materialment impossible l' encabirlos á la sala d' estudi.

Lo dijous passat, en una reunió celebrada en lo Círcul de la Unió Mercantil de Madrid, los síndichs de las classes productoras y contribuyents van aprobar las següents bases de la junta directiva:

«Primera. La desaparició del 40 per 100 en la present lley de pressupostos, recárrech imposit ab motiu de la guerra.

Segona. Que s' imposi als possehidors de paper del Estat una contribució que iguali per lo menos á la imposada á la riqueza territorial.

Tercera. Que las classes industrials tinguin representació y puguin emetre sos informes en tots los tractats que s' convinguin ab otras naciones.

Cuarta. Que la rebaixa de contribucions alcansi á la riqueza agrícola y territorial.

Quinta. Que s' retiri al Banch la autorizació concedida pera que aumenti sa circulació fiduciaria fins á 2.500 millions de pessetas.

Sexta. Que las rendas del Deute del Estat se paguin en moneda espanyola, sia la que s' vulgui la seva forma, y encare que 'ls seus tenedors resideixin en l' extranger.

Séptima. Que s' castiguin los gastos públichs ab energia fins arribar á la nivellació de nostres pressupostos, per ser imposible que ab sols los sacrificis de las classes que contribuheixen pugui obtenirse aquest resultat.

Vuytava. Que s' supprimeixin y regulin los sous

de las Classes passivas, fent una selecció justa pera que solzament las viudas y orfes pobres, després d' una recta informació, cobrin sas pensions, que no excediran en cap cas de la cantitat de 3.000 pessetas, deolant la caducitat de totes en lo terme de sis anys, temps suficient, á judici d' aquesta Societat, pera formar tots los Montepios particulars que s' desitjin.

Novena. Que s' supprimeixin totes las Juntas constituydas de la nació y 'l Tribunal de Comptes del Regne, per sa reconeguda inutilitat y costosa existenciá.

Décima. Que s' tanquin durant deu anys, per lo menos, las Academias militares, pera escapar lo presupuesto de Guerra.

Undécima. Que cap classe del exército pugui cobrar sou major de 15.000 pessetas, y que s' declarin honoríficas totes las creus y condecoracions, desapareixent las pensions, excepte pera 'ls individuos de las classes de tropa.

12.ª Que s' atengui ab singular predilecció als inútils de las últimas guerras, perque la Patria te 'l deber de mirar per son demá.»

Aquestas dotze bases han sigut remesas al Govern.

La Correspondencia Militar no vol que de cap manera 'ls soldats iscan de Cuba vestits de payasá.

«Los soldados de la patria que se hallan en Cuba deben abandonar aquella Antilla al son de tambor batiente, con uniforme, con las armas y con la bandera desplegada como testimonio de su bravura y de su heroismo y con el aditamento de la despedida entusiasta de todos los buenos españoles que aun quedan en Cuba.»

No hi trobém cap inconvenient si en Mac-Kinley no n' hi troba. Tot se reduhirá á unas quantas miles canas més de rayadillo que l' haurán de llenzar tan bon punt desembarquin, perque ab los frets del Deseembre y del Janer y venint d' un clima tan calent oaurian malalts los que s' haguessin escapat de las malalties d' aquella terra.

A Mora d' Ebro han acabat las operaciones de la recolecció de las atmetillas en excelentes condiciones. Segons cálculs de competents perits puja un rendimiento de 15.000 cuarteras de 700 litres.

Se cotisan á 28 pessetas las molas y á 25 las fortas, classes esperansa.

Se considera com cullita mes que regular, donchs hi ha hagut anys que han arribat á cullirse 25.000

Los comerciantes d' aquella vila y pobles limítrofes efectúan considerables transacciones y son copiosos envíos á aquesta ciutat y Barcelona.

Las transacciones de vi y d' oli han calmat completamente, á pesar d' haver alcanzat preus remuneradors dits productos.

A San Sebastián foren detinguts lo dissapte tres francesos anomenats Blteirac, Brost y Massis y una espanyola anomenada Faustina Lopetegui, que 'l dia 25 de Septiembre últim assassinara á Nimes á una senyoreta.

Lo móvil del assassinat fou lo robo. Refugiats los criminals á San Sebastián, allí caygueren en poder de la policia, ocupantlosi bona cantitat en diner.

Llegim en La Opinión de Barcelona: «Se parla, no sabém ab quin fonament, de la possibilitat de que en lo teatre Principal se dongui alguna representació del drama «Ifigenia», qual versió al catalá, de nostre company en la prempsa senyor Maragall, tant éxit alcansá en la finca del senyor marqués de Alfarrás. Sembla que 'l senyor Maragall ha concedit l' oportú permís al empresari del citat teatre.»

La setmana passada s' embarcaren en lo port de Tarragona 7.395 sachos atmetlla y 6.409 sachos avellana.

Los vapors que mes cantitat carregaren foren: l' inglés «Naranja» pera Nova York, 4.600 sachos atmetlla; espanyol «Ulloa» pera Liverpool, 3.500 avellana; inglés «Arona» pera Londres, 2.850 avellana y 250 atmetlla; inglés «Bellona» pera Montreal, Quebec y Halifax, 1.185 atmetlla, y espanyol «Játiva» pera Génova 1.300 atmetlla.

Han pres petitas partidas varis vapors de cabotaje. L' Ajuntament de Sevilla ha adquirit per 15.000 pessetas lo magnífich monetari que pertenesqué al célebre escriptor tradicionalista y capellá don Francisco Mateos Gago.

Lo Jurat ha dictat veredictes d' inculpabilitat en la causa seguida contra Sempau y cucl vista acabà ens d' ahir en la Audiencia de Barcelona.

Lo fiscal ha demanat nomenclament de nou Jurat. Lo dia 22 del actual marxaran a sas casas los individuos pertencients a las quintas del 92 y 93, cucl llicenciament esta acordat.

Pera que no quedin los cossos en cuadro, ha disposat lo senyor ministre de la Guerra de la quinta del 94 no's llicencihi fins ultims del proxim novembre, després de haverse incorporat las forsas del nou reem-plás, que ho farán avans del 5 del mateix mes.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la cantitat de pesnetas 1003'62.

Secció oficial

Gas Reusense

Aquesta Societat, sempre deferent ab sos abonats y en atenció a que han seguit millorant las circunstancias que l' obligaren a pujar lo preu del gas, se complau en fer públich que desde l' primer del corrent mes aplicará l' primitiu preu de vinticinch céntims de pesseta lo metre cubich; continuant a cárrech del consumidor l' impost del 10 % establert per la Lley.

Reus 11 d' Octubre de 1898.—L' Administrador.

Registre civil

del dia 11 d' Octubre de 1898

Naixements

Joseph Recasens Banús, de Pau y Mariá.

Matrimonis

Francisco Hernandez Gimenez, ab Francisca Sarrat Salvat.

Defuncions

Manel Albert Sanchez, 42 anys, Victoria, 1.—Jaume Ardevol Fortuny, 33 anys, Sant Vicens Alegre, 10.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Faust.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Continua a las sis de la tarde la solemne Novena que la Arxiconfradía Teresiana dedica a sa excelsa Mare Santa Teresa de Jesús, en la que predica tots los dias lo Rvmt. P. Vidallet, de la Companyia de Jesús. Lo dissapte, festiviati de la Santa, a dos cuarts de deu hi haurá solemne ofici cantat ab armonium per las Religiosas d' aquest convent. Lo diumenge, a las 8, hi haurá la Comunió general ab plática per dit Pare. Tota la part de cant va a cárrech de las referidas Religiosas.

Sant de demà.—Sant Calixte.

Secció comercial

Moviment del Part de Tarragona

Entradas del dia 11

De Torrevieja en 4 ds. l. Barcelonés de 32 ts., ab sal, consignat a don Joan Mallol. De Málaga y Barcelona en 6 ds. v. Alcira de 569 ts., ab efectes, consignat a don Antoa Más. De Cetania en 4 ds. v. noruech Salamanca de 589 ts., ab transit, consignat als senyors Boda germans.

Despatxadas

Cap.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Table with exchange rates for various locations: Interior (57'46), Exterior (68'37), Colonial (77'), Norts (24'70), Fransas (28'70), Filipinas (83').

Table with exchange rates for Paris and London: Paris (42'20), Exterior (51'50), Londres (38'30).

Se reben ordres pera operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores cotisables en Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir: Interior 57'45, Exterior 68'37, Amortizable 67'50, Cubas 1896 68'25, Cubas 1890 51'25, Exterior París 42'20.

GIROS París 51'20, Londres 38'30. Ordres de Bolsa para Barcelona, Madrid y París.—Compra y venta al contat de tota classe de valores.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauradó Prats, D. Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Table with columns: VALORS LOCALS, DINER, PAPER, OPER. Rows include ACCIONS: Gas Reusense (750), Industrial Farinera (500), Banch de Reus de Descomptes y Prestams (450), etc.

Anuncis particulars

En lo Certamen del «Fortuny»

—Senyor... —¿Qué? —No, si no cridava a vosté. —¡Ah! cridaría vosté a un altre. —Tampoch. —Donchs ¿voldría vosté dir que fa calor? —No, senyor; anava a dir quin contrast de tan bon efecte produheix lo vestit blanch que porta la retegupa «Reyna de la Festa» ab lo xeviot inglés que ven la casa PORTA al preu de set pessetas y mitja.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, quibranca, relaxació. (Trencat), es la separació dels teixits que formen la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Com se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menos tou ó més ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las mes de las vegadas tirantse al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix moltras vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be a consecuencia d' un estors voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament a una mort horrible; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ú obertura que deix passar l' intestí para efectuar la estrangulació del mateix.

Consecuencia de lo dit es lo creure que que se vol armatost mentres tingui el nom de braguer ja las suficient para aliviar sa dolencia, quan no es aixis, sino que es precis que el braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cautchou, ab resort para la prompta curació dels tendres infants. Tirants Omoplátics para evitar lo carregament d' espantillas.

Faixas hipogástricas para corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ESCOLA MERCANTIL DIRIGIDA PER Don Salvador Sotorra Barrera Mestre superior y Contador de fondos provincials y municipales Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus. En aquesta escola, dedicada especialment a la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps, Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y comercial. Segon. Apendre, baix un procediment práctic, la TENERDURA DE LLIBRES para poguer desempeñar ab acert lo delicat cárrech de TENERDOR DE LLIBRES. Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS A ALEMANY. Quart. Fer un estudi de CÁLCULS MERCANTILS ab operaciones de BANCA y BOLSA. Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL. Sis. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL. Nota.—S' organisa y s' porta la comptabilitat de casas de comers en sos propis escriptoris, y s' resolen cnasultas sobre organizació de comptabilitats especiales.

PERA 'LS MORTS Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensamientos y demás adornos propis para nitros, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que s' trobin fets malbé. Ultima novetat y molt de gust a preus limitadíssims. Se trobará en lo domicili de las germanas RIFOLL Carrer de S. Joan, 18, 2.ª Reus.

TELEGRAMAS Madrid 12. Washington.—S' ha declarat inexacta la noticia de que la comisió de la pau s' hagi ocupat en altres assumptos que en los relatius a Cuba, Puerto Rico y las islas de los Ladrones, y s' afegeix que 'ls Estats Units rehusan assumir la responsabilitat de las etencions y deutes de las islas de Cuba y Puerto Rico. —«El Globo» publica avuy las declaraciones de Clarín. Diu que Espanya s' ha perdut per resaccionaria y que no's necessita un dictador para regenerar a Espanya, sino un home de fé en lo progrés de la vida moderna. —Diuhen de Zaragoza que la animació a causa de las festas del Pilar es extraordinaria. —Avuy se celebrará Consell de Ministres, a fi de coneixer lo resultat de la conferencia celebrada a París. En aquesta se tractá principalmente de Cuba y Puerto Rico, fixant lo plasso de la evacuació y altres extrems. —Un telégrama de París que publica l' «Imparcial» confirma que res ha resolt encare la comisió de la pau. —Corre 'l rumor de que 'l senyor Sagasta ha donst instruccions al senyor Montero Ríos respecte al cas de que 'ls north-americanos insistissin en determinats propósitos. S' ateeix que s' parla de la probabilitat de que la evacuació de Cuba no's realisi tan prompte com se suposa. Les impresions sobre la reunió d' ahir a París semblan pesimistas. París 12. Se comenta en aquesta capital la festa que en honor dels comisionats espanyols y northamericans se proyecta para la redacció del «Figaro». Sembla que hi ha algunas dificultats para cuestiones de etiqueta el repartirse las invitacions. Assistirán a la festa la Guerrero y Díez de Mendoza. —Un despaig dels Estats Units diu que son insuficients quantas midas s' adoptan para combatir la febre groga en l' Estat de Mississipi. La majoria de las poblacions enclavadas a la ribera del riu d' aquest últim nom son abandonadas per sos habitants. Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12:41 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m.—1:04 t.—3:10 t.—7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m.—8:00 m.—12:05 t.—6:04 t.—7:36 n

De Reus á Tarragona

8:30 m.—9:47 m.—2 t.—7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

De Reus á Lleyda

8:40 m.—5:23 t.

De Lleyda á Reus

6:50 m.—3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
De id. per Sant Vicens,	9:30 t.
De Barcelona (per Tarragona)	9:30 m.
De id. directe	10:45 m.
De id. id.	1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda):	7:30 t.
De Madrid y Zaragoza	2:30 n.
De Lleyda y Huesca	7:30 n.
Dels pobles servits per peatons	9:00 m.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera id. y extranjer, per Tarragona, 7 tarde.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens á m.
 Pera Tarragona, per Sant Vicens, á las 5 m.
 Pera Tarragona, Valencia, Murcia y Andalucía, 7 nit.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sarlinesas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Aragón, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 11 t.
 Los pobles servits per peatons á las 11:30 m.

Nota.—Deu tenirse present que tots los barcos que portan tropes de refors á las Antillas y Filipinas, portan també correu.

HORAS DE DESPAIG

Certificats de deu á onze matí y de 5:30 á 6:30 tarde. Valors declarats y objectes assegurats de deu á onze matí y de 5:30 á 6 tarde.
 Apartats de 9:30 á 11:30 matí y de 3 á 3:30 tarde y de 7:30 á 8 nit.
 Llista de Correus de deu á 11:30 matí y de 3 á 3:30 t.
 Reclamacions de deu á dotze matí.
 Nota.—Entrega de valors las mateixas horas de despaig.

SERVEY DE BUSSONS

Los dels Estaaachs se recullen á las 12 del matí ó de la tarde y 9 de la nit, lo de la Administració 5 minuts avans de la sortida de las expedicions y las de las Estaciones á la arribada dels trens correus.
 Los impresos, mostrars, periódichs, papers de negocis y medicaments deuben entregarse á máxim á la Administració.

SERVEY DE LA CARTERÍA

Los Carters surten á distribuir la correspondencia á las 9 y 11:30 del matí—3 de la tarde y 8 de la nit.
 Reus á primer d' Octubre de 1898.—L' Administrador, Lucí Reso

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS

COM ADOB FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més efíca, lo més durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOBAZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA